

40
(348)ANUL VII
VINERI
6 X 1972

CRONICA

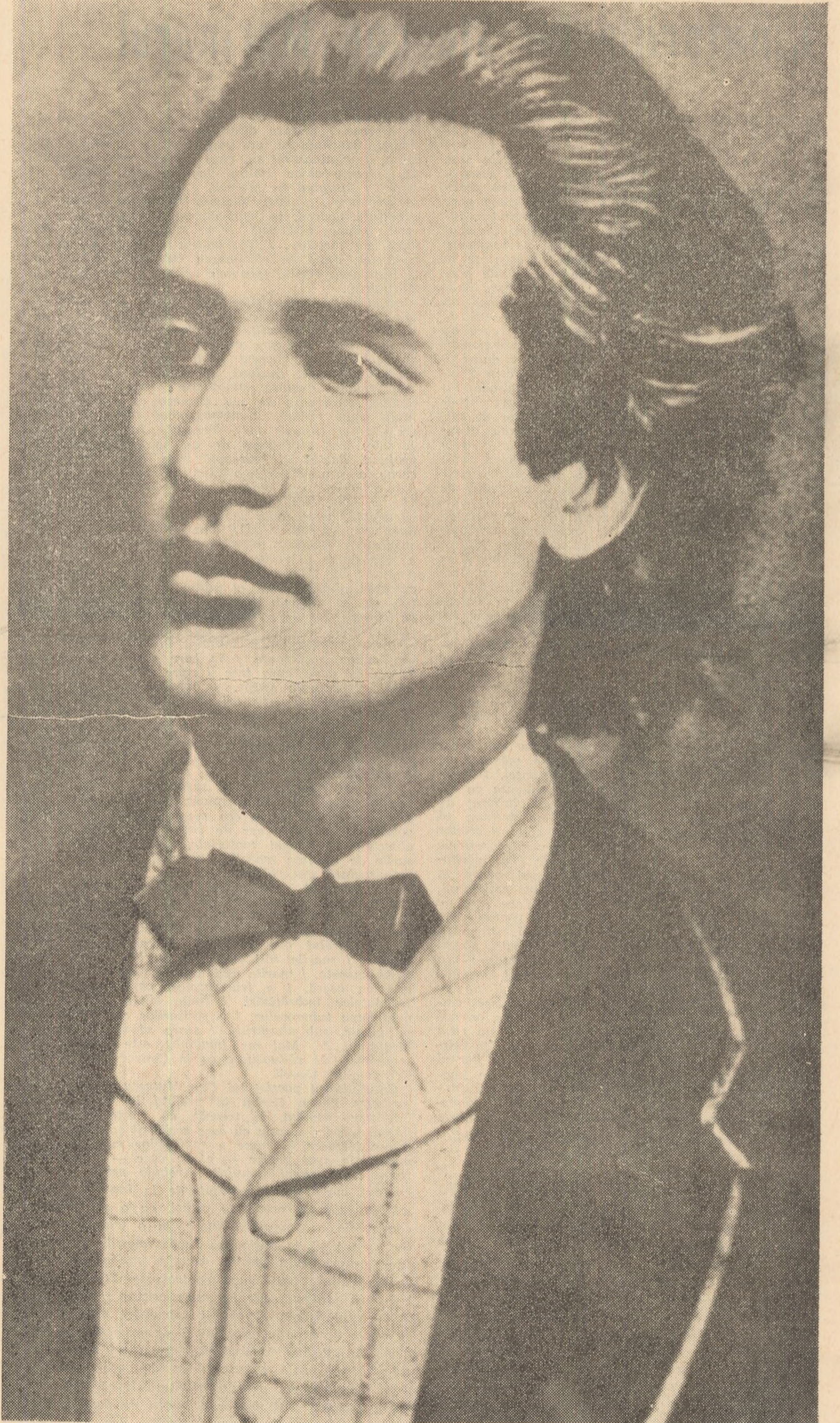
săptămînal politic - social - cultural • 16 pagini - 1 leu

IAȘI-EMINESCU - POEZIE

Cel care „și-a înmuat condeii de-a dreptul în luceafăr”, conferind aură limbii și simțirii românești, a devenit de mult o instituție națională și a-l evoca înseamnă un act de-a dreptul de temeritate; a-l celebra pe Eminescu echivalează, pentru noi, românii, cu celebrarea luminii, aerului limpede și adînc al pămîntului strămoșesc, gîndului adevărat, echivalează, în cele din urmă, cu o plecăciune mută — fiindcă în fața geniului cuvintele amorțesc, frazele nu se încheagă, pagina rămîne inexpressivă și oarecare. De altfel, făptura Luceafărului se confundă cu însăși Poezia și mi se pare că singurul și cel mai vibrant omagiu pe care Eminescu l-ar accepta ar fi omagiul adus Poeziei. Geo Bogza spunea că pămîntul Moldovei a dăruit patriei, între atîtea remarcabile personalități, mai ales pe domnul Ștefan și pe domnul Poeziei — Mihai Eminescu. Și așa cum voievodul de la Suceava îndrepta orice laudă asupra țării, sînt sigur că mai marele peste tulburătorul tărîm al versului etern s-ar fi grăbit, acum, să întoarcă vorbele pe care cu smerenie încercăm a i le adresa, asupra poeziei românești, tezaur de simțire națională și poartă prin care spiritualitatea plaiului mioritic și-a făcut largă cale spre universalitate. Dacă Poezia înseamnă *spunere* transfigurată despre lucrurile cele mai adînci, a căror revelație scapă ochiului obișnuit, dacă marea Poezie știe să-și rostească această *spunere* pe înțelesul unui întreg popor și unei întregi epoci, atunci iarăși ajungem la deplina identificare a Poeziei — cuvînt scris cu majusculă — cu instituția națională Mihai Eminescu. Iată de ce Festivalul de la Iași, ajuns la cea de a III-a ediție, își propune să celebreze Poezia — și prin ea, atît pe poet cît și pe cititor. Fiindcă mirificul drum rotund al versului de la suflet la suflet se aseamănă cu circuitul apei în natură: picătura de aici și de dincolo și de dincolo de dincolo se înalță și devine nor, spre a coborî apoi iar, fertilizînd tărîmul din care s-a ridicat.

În orice colț de țară s-ar putea desfășura un Festival de poezie și mai ales un Festival „Eminescu”; pretutîndeni unde se aude doina și se rotește hora, pretutîndeni unde „*apa sună-ncetîșor*” și ninge cu flori de tei, pretutîndeni în „*dulcea Românie*” unde „*peste arbori restirați / Răsare blînda lună*”, unde „*codru-și bate frunza lin*”, pretutîndeni omagiul adus Luceafărului ar fi solemn și emoționant. La Iași, însă, ecoul va fi totdeauna mai adînc și mai reverberat. Nu știu dacă se poate vorbi, în acest oraș, despre *amintirea* lui Eminescu. La Iași, Eminescu *există*. Fiecare ieșean l-a văzut sau crede că l-a văzut sau vrea să creadă că l-a văzut, urcînd Copoul — l-a văzut ca o siluetă ștearsă și totuși familiară, trecînd pe alei la ceasul cînd grădina se îngroapă în noianul frunzelor de tei, l-a văzut drumețînd pe lîngă plopul fără soț și privind melancolic la „*geamul care strălucea*”, l-a văzut deschizînd porțița bojdeucii din Țicău, i-a auzit pașii răsunînd sub bolta Turmului Goliei. A trecut aproape jumătate de veac de cînd s-a ridicat statuia de pe Copou și ieșenii tot nu înțeleg rostul bronzului, cîtă vreme Eminescu, cetățean de onoare al orașului poeziei, știe a vorbi la fel de cald și de înfiorat, îngîninînd pe aceleași ulicioare strofele de dor pe care fiecare generație le descoperă proaspete și noi: „*Te urmărește săptămîni / Un pas făcut alene, / O dulce strîngere de miini, / Un tremurat de gene...*” Nu cred că Eminescu a iubit vreodată un alt oraș mai mult decît a iubit Iașul; George Panu ni-l arată dispărînd împreună cu Creangă trei-patru zile, vreme în care „*cutreierau Galata și tirgușorul, treceau în spre bariera Păcurarilor, făceau înconjurul pe la Copou și Arăneanu*”, bucurîndu-se de lumina blîndă a colinelor Moldovei, ascultînd șoapta vechilor zidiri, ciocnînd ulcele cu must și așteptînd, copilărește, să se deschidă floarea de salcîm. Acest oraș și tînar și bătrîn, care-și poartă ca pe un blazon de noblețe titlul de „*oraș al lui Eminescu*”, sărbătorește poezia, sărbătorindu-l pe Eminescu. Ca întotdeauna, vor participa reprezentanți ai tuturor generațiilor, de la debutanți și pînă la prestigioși maeștri ai strofei. Ca întotdeauna, se va încerca stabilirea dialogului direct între scriitor și cititor, aproape fiecare dintre cele 30 de manifestări programate a se desfășura la Iași, Botoșani și Ipotești între 8 și 11 octombrie fiind concepută ca o nemijlocită întîlnire a celor ce scriu cu acei pentru care se scrie. Pusă sub semnul celor mai frumoase versuri care s-au scris vreodată despre patria noastră, „*La trecutu-ți mare, mare viitor!*”, ediția a III-a a Festivalului va fi închinată aniversării Republicii și va constitui o manifestare fierbîntă a dragostei de țară încrustată în pagini de poeme. Așadar, o adevărată sărbătoare a poeziei, la care — în conformitate cu tradiția ieșeană sintetizabilă în sintagma „generozitate și exigență” — glasul tinerei generații se va auzi distinct. O sărbătoare care, la acest ceas de toamnă deplină, va însemna și un moment de bilanț, juriilor Festivalului urmînd a li se prezenta cele mai valoroase volume de debut, cele mai expresive traduceri și cele mai frumoase cîntece inspirate din creația Luceafărului literelor românești.

Mircea Radu IACOBAN

GEORGE LESNEA

printre flori

Tăcerea doarme-n iarbă jos
Și răsuflarea ei adie.
Visează-un vișin somnoros
Sub acele-i cu gămălie.

Rid trandafirii suitori,
Prin straturi crinii fac pereche
Și o bătrână printre flori
Se plimbă singură și veche.

Deodată s-a-nclinat puțin,
C-un slab suris de grea tristețe,
A-ntins o mină către-un crin
Ca spre pierduta tinerete.

NICOLAE TAȚOMIR

anaconda

Fanteziei vagabonde
Fu ursit să stea-n castelul
De sub apă, cînd crenelul
Doarme-n umbra Anacondei.

— Jar pe murmurul de harpe
Că de-aici mă trag. Dă-mi drumul
Tace,-ncolăcit ca fumul,
Anaconda, tristul șarpe.

Tot aici mi-i cimitirul
Viselor de foc. Te-ntoarce
Și-ai să vezi că dintre Parce
Una-i rupe vrăjii firul...

Cui vorbise vagabonda
Fantezie ?Numai ape...
Și-un vârtej, tot mai aproape,
Șerpuid ca Anaconda.

CORNELIU STURZU

plaja

Minate umbre către-un smîrc de zare
S-a stins dulceața vîntului. Și, lin
Mă-mbracă valul în armuri de soare
Ca flacăra un vas de caolin

Vechi profeții pierdute în nisipuri
Și-n guri de scoică murmurînd ascult
Repovestite-n tot atîtea chipuri
Neînțelese ca un rit ocult

Un țarm întins sub streșini de iluzii
Și-n pleoapele bătînde fluturînd
Provincie a dulcilor confuzii
De țarm și mare logodite blind

Și-nfiorarea dură de-a pricepe
Acele voci ce-mi stau la căpătii
Pe dedesubtul mării cînd începe
Miraacolul nuntirilor dintii

OVIDIU GENARU

poem

Ce-am făcut toată vara ce-am iubit
am trecut pe sub plopi rinjind mînat
de-un gînd secret spre locuri virane
unde nimeni nu m-aude cum îmi judec steaua
călăuzitoare oho ce vorbe grele i-am spus
apoi m-am retras în minele părăsite de
smaralde acolo da temerarii pot ciștiga bine
cu prețul vieții acolo da îmi voi
întemeia o casă pentru că n-am streșini
pentru atîtea lacrimi
ce-am făcut toată vara

am promovat spre mai clare priveliști prin
tragedie o iubire frîntă de oboseală mă
strigă de după colțuri de stradă cine ești
ce vrei trebuie să fie liceenele de odinioară
atît de premiante la săruturi

HARALAMBIE ȚUGUI

între clipe

Un trandafir de dragoste îmi spune,
O crizantemă arde-n arome semn de moarte...
Chemat mă știu de-acest pămînt precum un

Venind din țarm de veacuri, de departe.

Dar dragostea se stinge, sinucigașă
Așa cum mor dragostele de obicei
Chemat mă știu de stele ca un clopot
În hăul unde mas-au morții mei.
E cîntec și durere la un loc, —
Și singe și pămînt în acest grai
Chemat mă știu de mări cu voci prelungi
În fiecare răsărit de mai.

Te așteptăm, visîndu-te, îmi spun
Padurile spre ele cînd mă-ndeamna.
Chemat mă știu de fiecare creangă
În veșnicia cu lumini de toamnă...

IOANID ROMANESCU

simboluri

Castanele, copii, nu-s pentru jocul vostru
pentru voi acest joc e prea greu —
cîndva pe străzi loveam și eu castane
și iată-mă lovit în dragoste mereu

de-aceste fructe ale așteptării
e, dacă de la început știam,
scăldat în șoapte, gustul fericirii
de mult l-aș fi primit sub orice ram

nu vă jucați cu fructele-așteptării
— mi-e milă pentru voi cînd veți fi mari —
căci ele sînt simboluri ale statorniciei
din pomii pe sub care cei singuri trec bisari

cu grijă adunați-le mai bine
și dați-le vreunor trecători
sau duceți-le fraților mai mari —
vor fi lovit și ei simboluri uniori

castanele, copii, nu-s pentru jocul vostru
pentru voi acest joc e prea greu —
cîndva pe străzi loveam și eu castane
și iată-mă lovit în dragoste mereu

NICOLAE TURTUREANU

nocturnă

N-am mai văzut de mult luna
unde astronautii își beau cafeaua
aburînd pe marea serenității
își desface trupul pasărea cenușie
cu o aripă taie munții Măcinului
cu cealaltă brațele tale
care-mi aduc pe-o tîpsie de aramă
felii de lumină

geana mi-a înlăcrimat retina
trăim în morți, murim în vii

n-am mai văzut de mult cum se scaldă
frumoasa fără corp în nisipul
uitării și roua o absoarbe
prin călcii
cum bărbatul îi sculptează chipul
în care ea refuză să rămînă
și pasărea se înalță și recade
în ochiul orb
ca-n veșnica fintină.

ION CHIRIAC

el

Nefigurat, îmi pare, că totul se reduce la
o piatră
Pe el îl întîlnesc într-un văzduh de piatră...
De boarea sufletului lui nu mișcă nici o frunză
și curată
Doar inima-i vibrează și se contopește-n piatră.

Toate un templu mi-au părut sub cer
Un templu care s-a temut de el
El însuși templu-a fost dar în alt fel
Vis dulce cu singurătate-n el.

Pe el un vis încă și azi îl simt
Vis tulburat profund de gînd
Îl tot aud căzînd, căzînd...
În marile viltori din vînt.

Și-l văd din nou într-un văzduh de piatră
Doar sufletu-i vibrează și se contopește-n piatră
Statuia visului l-așteaptă întristată
Și moartă, în aceeași piatră.

FLORIN MIHAI PETRESCU

toamnă

N-am uitat graiul florilor
Doar glasul cucuvelei
Nu-l mai pricep.

Adie mireasma răcoroasă-ntr-una
A proaspătului, veșnic eter.

Prin aer aripi nevăzute
Au rupt o pînză de păianjen.

DANIEL LASCU

pastel interior

Septembrie în grădini calcă tandru prin
oleandri și vînt,
pufos și zgribulit ca un pițigoi bărbătuș
Toate-s mici și limpezi aici, toate-s liniștitoare!
Neanele orașului, vorbele lui nu răzbat
în chilia-mi cu licurici și rouă cântătoare...

Doar poveștile nostime despre Bizanț,
doar triumghiul virginal mă duc pe potecile
unde clipelesc frunzele plopilor de faianț
la șoaptele lumii dând la o parte crengile...

Trec dincolo, în lanurile acelu dinadins
ocean de părelnici sorî în eare orice maritor
e-o fulgure de vorbe, un neant de surâs,
o lacrimă pe care n-am plîns-o, un fior...

Ființa innoată totuși, dând la o parte
tăcerile și moartea însăși care-a nins afară
cu albul înșelător al sîngelui în noapte
strigându-mă pe nume într-o doară...

Va veni și ziua aceea, domnule Septembrie,
când tu însuși ai să mă rogi să-ți dau deslegare
veșnicia s-o scoți de urechi din tenebre
și s-o dai de-a dura la vale...

GEORGE CHIRILĂ

martorul

Singeră-n simburi lumea de osia-i desprinsă,
cădem într-o osîndă nevolnic amîndoi
călcîiu-atinge norul spinii deschiși în muguri
descoperă cu clipa uimiții umeri goi ;

Sublim învins și aspru crescut din începuturi,
tărîmul se desleagă de matca lui și curge
cu aburul suflării nepotolit în ciuturi,
fii martorul acestei geneze Demiurge !

RADU CĂRNECI

o, amintiri, ochi ai începutului verde

O, amintiri ! Ochi ai începutului verde.
In copilărie, parcă eram ! Tainele așteptau
In coaja lor dulce. Nori de aur pe cer
și roșu sîngele în mine se pregătea.

Tu niciodată nu vei ști ruperea aceea,
despicarea nervilor și dorul topindu-mă.
Chipul meu ca o icoană tăcea,
de rugăciuni subțiat, întors către tine.

O, puritate ! Ochi ai începutului verde !
Mare e liniștea în care vreau să cobor,
și soarele și norii de aur și pădurea
de așteptare. O, amintiri, amintiri.

Apoi mi te-ai descoperit !... Domol în mine
acum păsări se leagănă. Păsări verzi
dinspre tine. Ca un dangăt, în mine, sufletul.
O, amintiri ! Cîmpie de puritate, vino !...

ION HURJUI

poezia

Între fire albastre, albastre
Iată vine prin ferestre
O încercare de străpungere
Prin apa crudă căzînd dintre ape.

Fusese încă noapte atunci
Prunci răzvrățiți în geamuri
Se plingeau contra migrării,
Eu printre ei murmuram cîntec vechi.

Mișcarea aceasta era grațioasă,
Lebăda albă înota în noroi
Și căutîndu-și lumina pierdută
Venea printre noi de departe.

Fusese încă noapte atunci ;
O, ce înșelăciune în laboratorul imens,
Doar nici o putere
Nu era egală cu ea însăși !

Fire albastre, albastre
Anunțau sărbătoare nemaivăzută
Dar somnul veghea apa crudă

AL. JEBELEANU

ezitări

Scrii poezii. Tirziu. Ești toată poezie.
Alintul și misterul. Odaia ta și mersul.
Te-aud cum peste clipe, cerească, imiți versul,
Turnînd cleștar în mine din falsa ta magie.

Nepăsători par plopii cu pleoapele subțiri
Un faun ireal urcase să deșire
Arhitectura toamnei. Scandată năruire
Pe trupurile noastre averse de mîlîniri.

Spre asfințit căderi cu-nmlădieri de vers,
Cu roșul voluptos și dur, rubensian
Aștern melancoliei cu ezitări lunare.

Păstrează-ți poezia cu sacra ei fervoare !
Sub ceruri cîte stoluri se tînguiră-n van !
Păstrează-ți poezia ! O sfărâmi ! printr-un
gest !

OVIDIU HOTINCEANU

la focu-acela

Îți mai aduci aminte cea de pe urmă iarnă
Cu aerul lovind copacii beți
Pușca împotrivindu-se inimii, oarbe
Și noi împresurați de urme și mistreți ?

Puteam ca-ntr-un final ciudat și tragic
Să ne dăm singelui cu ardoare
Ne-mpresuraseră mistreții la o bătaie doar
De pușcă și nici nu mai aveam scăpare.

Și nu știu dacă eu, sau tu, sau nimeni
Vreo vorbă a rostit. Atîta era
De limpede văzduhul și de simplu
Și orice sunet prisosea.

Și au venit în urmă și ne-au scos
Din locu-acela și-au gonit mistreții
Și-ai plins deodată și-ți juca
încă focul acela pe zăpada feții.

Și n-ai fi vrut, știu bine, ca să pleci
Plînsă, capul țineai ne-ntors și drept
Și ai plecat știind că-n fiecare iarnă
Sălbătăcit, la focu-acela încă te aștept.

PAUL BALAHUR

cornul

Pulberea cuvioasă a nopții și simburii
de măslin clătîndu-se și balansul
memoriei rochia de lămîie-a miresei
atît de aproape atît de departe

vislele de argint și timpanul și ramura
de care atîrn și din care-mi cioplesc
armele și statuia de platină cornul
cu limpezi semințe și dulce risipă

o, ceasul de taină și imnul și paserea
oarbă a nemuririi și oasele vechi de corăbii
și cornul și eu care scriu despre tine
în cetatea învăluită în liniște.

VASILE MIHĂESCU

iarbă caldă

Iarbă caldă și grasă, oare cum
ai crescut pe pieptul meu ? E noapte
somnia cu pajiști lunare de spini.
Iarbă, sună în cer semințele-ți coapte
și eu nu pot sufla să te scuturi...
aștrii dorm candidi în descompunerea celui
ce a fost imperator peste-o lume de fluturi.
Iarbă trupul meu sincer, razele morții
îmi luminează pleoapele, oare tu vezi
calul de umbră cum vine ? El este
sufletul iubitei. Să mă crezi...
și el va veni să te pască :
niciodată n-am putut să trăim
atît de departe unul de altul.

ANA MĂȘLEA

culegătorilor de piersici

Să culegem piersici verzi
de la rădăcina cîntătoare.
Umblă ploaia prin copaci albastră
și de inimă aprinsă moare.
Să culegem piersici aromate
galben-brun în arderea de vară.
Umblă dragostea prin iarba rea
și-ar dori în verdele-i să moară.

Să culegem piersici sîngerii
a mai dispărut un dor în ape.
Parcă-aș mușca din cer o stea
să mă știu de fructul zării-aproape.

CĂTĂLIN BORDEIANU

patria

O, patria, ce limpezimi închide
sub leagănul semințelor... Izvorul
coboară-n oasele pămîntului cu dorul
hotar solar secunde din abside...

Mult prea iubite, doamnă de cicoare
pe stema vindecată-n trupu-ți sacru
alunecă-n vitralii străluminînd drept astru
planeta — ca o eră de cîntec înspre floare...

Innobilează clipa supusă de idee
lumină — căci elanul ne arcuiește pur
și celebrăm în pace hieraticul contur

cînd inima e sulită de-argint ori cheie
incandescenței vîrste prin spițele luminii...
O, patria, izvor greasfint, poet și lege-a firii !

STELIANA DELIA BEIU

poem timpului meu

Creștea din timp, spre el dimensiune.
Sau poate zvonul troicilor de-argint...
Tu cine ești, nu-ntreb pe oarecine,
Ci pîntecul pendulelor cu cînt .

Trecea un vînt, pe el cuvîntul
Ca palma neștiutului alint.
Ne-am fost născut prăpăstuiți în sine :
Semnul egal între ce cred și simt.

De rătăceam, nu bunul ca pomană
Cătam ca flamură în vînt.
Priviți în ochii mei, voi, oameni :
Nu cer ce cred, nu pierd ce sînt.

Nu spintec minunea crescută pe ceas
O oră de cîntec, o oră de pace
O oră de zîmbet, o oră de pas,
O oră de cîntec, o oră de pace...

ANGELA TRAIAN

dialog de toamnă

— dragul meu, să îndrăgești merii
(i-am spus
în una din întîlnirile noastre
întîmplătoare)
să-i iubești ca și cum m-ai iubi
— nu înțeleg nimic
mi-a răspuns
— să iubești norii, desăvîrșiții nori,
călătorii
— de ce ?
— pentru că-i iubesc și eu
pentru că-i iubesc ca pe niște frați
de sînge
ca și cum și eu aș fi un nor
(de fapt, tu trebuie să știi :
— și eu sînt tot un nor.)
— aha, am înțeles, am înțeles,
acum am înțeles...

și de atunci iubitul meu
iubește numai norii.

Introducere la presocratici

Constantin NOICA

Mă gândesc la foloasele unei traduceri integrale în limba română a fragmentelor rămase de la presocratici, așa cum sint strinse la un loc în celebra ediție Diels-Kranz. De vreme ce o traducere integrală a acestor fragmente nu a fost făcută, după câte știu, în nici una din limbile moderne, se poate pune întrebarea: de ce una în limba română?

Să ne luăm înțelegerea de a răspunde: deoarece cultura noastră are câteva titluri deosebite care o apropie de presocratici; poate și o bună înrudire în spirit, cum nu au alte culturi.

Că lumea presocratică este, geografic cel puțin, la ea acasă în spațiul românesc, o arată faptul că istoria vieții urbane din acest spațiu se deschide cu Histria, colonia Miletului. Dacă istoria gândirii filozofice începe cu „milesienii” Thales, Anaximandru și Anaximene, cam în același veac al VII-VI-lea când se întemeia Histria, de ce să nu ne închipuim că în cetatea aceasta, pe care am știut să ne-o însușim atât de bine prin cercetările asupra-și, se va fi aflat vreun prieten, un discipol sau măcar un cititor — în iernile lungi dobrogene — de-al gânditorilor milesieni? Alte spații geografice din Europa intră mai târziu în istoria culturii și civilizației ei. *Spațiul nostru intră odată cu începuturile.*

Și nu e vorba de începuturile gândirii filozofice. Cine deschide

pentru întâia dată culegerea fragmentelor din presocratici are surprinderea — și poate încântarea — să vadă ce tulburători și greu se desprinde gândirea rațională de cea mitică. Legendarul Orfeu sau Epimenides, un Ferekyde învățător al lui Pitagora sau un Acusiloos, sint încă în plin mit. Dar și pe linia aceasta spațiul în care trăim s-a înfrățit cu spațiul legendar, de vreme ce Dyonisos, al cărui cult îl slujea Orfeu, era de undeva din vastul cuprins tragic, Orfeu însuși venea din lumea tragică de unde avea să se ivească și Diotima, învățătoarea lui Socrate.

De altfel, dacă punem în lumină solidaritatea istorică a marilor spirite proletice din spațiul nostru cu marile spirite, deopotrivă profetice și raționale, din lumea presocraticilor, atunci cum să lăsăm neinvocat faptul că Zalmoxis a fost, după Herodot, „sclavul” lui Pitagora, ceea ce a însemnat până la urmă discipolul și implinitorul gândului pitagoreic despre nemurire, pe pământul dac? Platon îl și citează cu venerație, atât pe această linie cit și ca medic adevărat, tămăduitor al trupurilor prin medicina sufletului. Cum să lăsăm neamintit faptul că din spațiul nostru, sau din cuprinsul larg în care intra și spațiul nostru istoric, Grecii anticii au avut de primit câteva lecții?

Dacă un popor și cultura lui au dreptul să se revendice și

de la proto-istorie, nu numai de la istoria lor atunci iată că astfel, istoric și geografic, cultura noastră ar trebui să fie mai apropiată decît altele de lumea presocraticilor. Dar ne-ar plăcea să putem spune că înrudirea aceasta nu e numai externă, ci și de spirit și literă. Căci în literă chiar, nu deșinem oare, ca români, singura limbă în care „elementul” presocraticilor τῶσσιλειῶν să fi supraviețuit? Nu știu bine cînd a intrat cuvîntul „stihie” în limba noastră. Dar chiar de ar fi făcut-o târziu, pe linie neogreacă, încă felul cum am știut să-l folosim — „ale lumii stihii patru” — ne-ar putea arăta o anumită înrudire cu perspectiva mitic-rațională a „elementului” din gândirea presocratică. Pînă și faptul că stihia noastră face calea întoarsă de la principiul rațional la mit, ar putea arăta că între felul de-a gândi al grăitorilor chiar fără prea mult duh filozofic, de pe arcul Carpaților și grăitorii de alea să filozofie, iviți și ei din ceața miturilor, este o înrudire măcar pe linia *sensibilității filozofice.*

Ne place deci să spunem aceasta, pentru litera învățurii presocratice, după cum în largul gândirii românești de mai târziu, fie că este a diecilor traducători, fie că e a cronicarilor și a lui Cante mir, fie în sfîrșit că este a unui Hasdeu, Conta însuși, Pârvan, Blaga, ar putea fi regăsită o funcție a mitului, a simbolului sau măcar — la Conta — a înțelesului original al unduirii materiale. În spațiul acesta peste care au vegheat atîtea glorioase ursitoare, ceva ca o vocație speculativă în spirit larg, presocratic, ar putea fi la locul ei.

Cînd, așadar, o parte din lume se întoarce astăzi cu atîta interes către presocratici — unde este atrasă deopotrivă de îndrăzneala acestora de a fi unilaterali, cit și de cumințenia lor de a sluji forme de armonie universală — există lumi, ca a noastră, pentru care întoarcerea aceasta de o clipă spre o mai bună trimitere înainte a gândului contemporan, este ușor de făcut, căci ea reprezintă *ca și o confundare în adîncurile proprii.*

Fie deci aceasta îndreptățirea și nădejdea sub care ar putea să apară, într-o limbă de care nu știu nici histrioiții și nici adeptii lui Zalmoxis, unele din gândurile de capăt și de început care-i vor fi încercat.

NOTE LA TIMPUL — EPIC, LA TIMPUL — LIRIC

Privit prin prisma unei realități dinamice, cum e desigur existența, cri prin prisma unei literaturi dinamice, cum e epica, Timpul poate apare, mi se pare, mai cu seamă ca un „loc al evenimentelor”. Privit însă prin prisma liricului, adică a unui act — să-i zicem, sentimental, de reflectare și totodată de refractare a lumii înconjurătoare, a întâmplărilor, parametrilor și semnificațiilor ei, Timpul ne poate apare și ca un „ritm curgător al energiilor posibile”, neperisabile, veșnic muabile, „plastice”, recunoașterea lui în substanța operei de artă nefăcîndu-se calendaristic și factologic, adică pur și simplu pe baza enumerării sau a aprecierii calitative a unor fapte petrecute, ci, din fericire, prin acceptarea și specularea creatoare, insolită și generatoare de frumos și inedit, a mai sus-numitului *ritm interior al firii, coordonată a devenirii continue și nelimitate.*

Dacă am reuși să stabilim, de comun acord autori și cititori, cînd de cînd, diferențele subtile privind ceea ce este Timpul în miezul faptic, al realității, măsurabil cu ceasul în mină, sau dacă vreți cu ceasul atomic, atunci am putea trece și la depistarea Timpului-liric, la particularizarea și localizarea formelor lui de ființare în metaforă, în comparație, în verb poetic, dacă unii pot concede că există și verbe pur și simplu poetice, particulare și specifice, estetic neconfundabile.

Arta pare să opereze, de ordine (pentru cititorii neinițiați), cu un timp banal, timp general, omogen și mecanic.

Același timp, pentru cei mai mulți, cu cel din atletism tehnică, fizică sau istorie; curba timpului acesta pe care ne-am putea permite să-l numim, în cadrul eseului nostru: **comun**, se anunță în esență unitară, simplă și dinamistă (prin excelență); cu alte cuvinte, acest timp nu e, nu riscă să afle nimic mai mult decît o înșiruire de evenimente.

Repet, în cazul epicului, și asta numai pînă la un punct, pentru că există multe piese care, aparținînd formal epicului, se reclamă ca aparținînd interior unei modalități lirice de trăire și expresie a materiei literare, a decanțării ei din viață; această reprezentare, această „etică” a timpului se poate recomanda pînă la un punct drept exactă, drept convingătoare, creîndu-se astfel impresia falsă că Timpul ar fi el însuși un Impuls, sau un punct nodal al evenimentelor, că el ar determina în mod obiectivist, într-un fel sau altul, existența subiecțiilor, ca și, mai târziu, protecția ei în proză, ori poezie epică, că ar purta adică, sub orice zodie, oricînd și oricum, însemnele Realității, desi am putea spune noi, aparentele însemne ale unei realități trunchiate, consemnate numai, nu trăite în esență, cu patimă, definitiv, cum credem, numai lirica poate.

Eroii lui Homer, cei ai lui Vergilius, ai lui Herman Melville sau Rebreanu au impresia, odată cu autorul lor și cu, probabil, un mare număr de cititori ai lor, că Locuiesc Acționînd în Timp.

Timpul-epic se măsoară în cazurile citate ca și în infinit de multe altele (literare) prin numărul călătoriilor, al morților, al ranițiilor, furtunilor, nasterilor, înmormintărilor, bolilor, bățăilor, prin convalescențe și căsătorii, prin fidelitate trecătoare sau permanentă, prin momente și manifestări ale geloziei, prin luări de sclavi, atacuri, zidiri de case și plantări de pomi.

Mult mai întinsă, mai multicoloră, mai transparentă și în același timp mai adîncă apare analiza așa-numitului timp-liric, cel despre care T. S. Eliot scrie: **„Timpul prezent și timpul trecut / Sint poate amîndouă prezente în timpul viitor...”**

În vers, la fel ca în cazul oricărei arte ce se bazează pe dublă emoție, de creație și receptare, Acum-ul metaforei se dilată fantastic, capătă proprietăți incredibile și covârșitoare; miroase, are formă, volum, duritate, mișcare independentă, mișcare conjugată, el tinde neapărat către curgere universală (chiar dacă alege ca exemplificare perisabilitatea muzicală a crinilor) și obligă pe fiecare cititor să intre în propriul său timp liric, care modifică, care reinventă și redimensionează lumea și astfel cititorul însuși poate avea șansa să devină la fel de subiectiv cum era chiar creatorul în momentul „stării de grație” poetice, să uite deci convenția timpului obiectiv și obișnuit și să participe în acest mod la cunoașterea, la trăirea poetică, treaptă de extremă elevație a existenței cotidiane. Ajungînd pînă la timpul-liric, cunoscătorul de poezie parcurge, pe urmele artistului adevărat, drumul către nemurire, către raportul perfect egal dintre repaus și mișcare, care se poate numi adesea și Eternitate a cuvîntului, a emoției.

Dan MUTAȘCU

astronomie

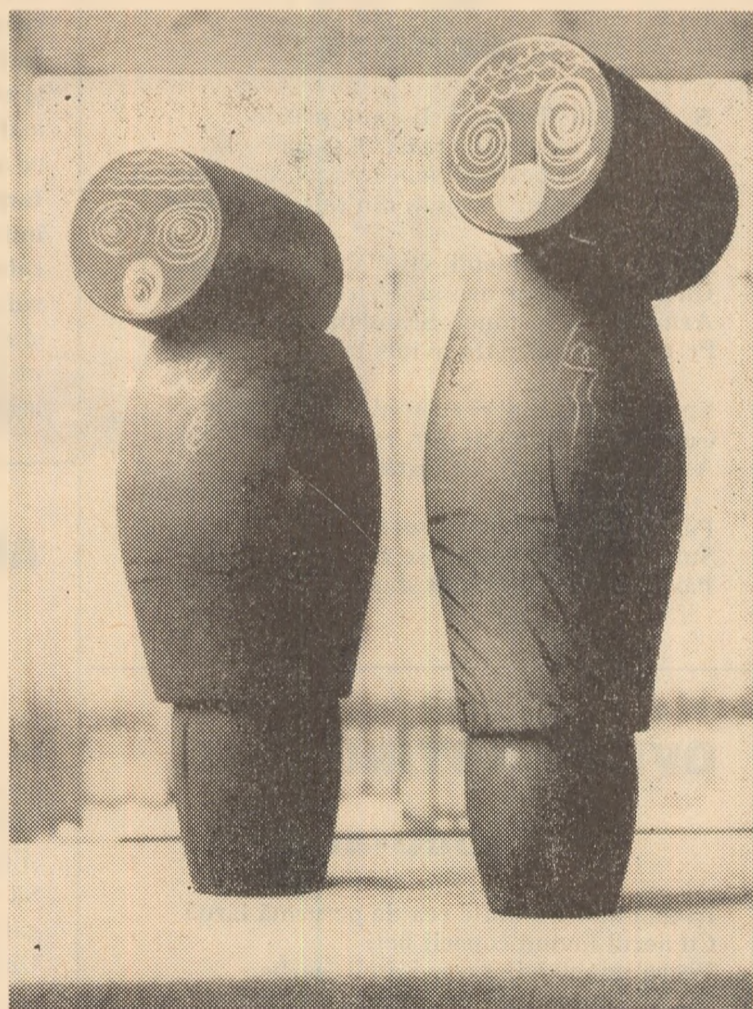
Întîlnire cu draconidele?

Sîntem contemporani cu o puternică expansiune a omului în cosmos. Mereu noi și noi nave, cu sau fără oameni, sint trimise în spațiu. Dar, pentru a asigura siguranța acestor expediții este necesar să se cunoască pericolele ce pîdesc pe temerarii exploratori. Este încă vie în memoria milioanelor de oameni odiseea echipajului „Apollo-13”. „Opera”, care era să ducă la o catastrofă, ar fi putut fi cu ușurință făcută de o particulă cosmică aflată pe o orbită circumsolară. Asemenea obiecte se numesc corpuri meteoritice. Orbitele lor în jurul Soarelui sint foarte diferite. În unele cazuri însă aceste corpuri sint grupate în jurul unei orbite medii, formînd un veritabil roi sau un curent meteoritic. Ciocnirea unei nave cosmice cu un curent meteoritic îi este fără îndoială fatală. De aceea o sarcină deosebită a astronomilor, mai ales în această perioadă, este de a preciza poziția curenților meteoritici în Sistemul solar. Cînd un corp meteoritic intră în atmosfera terestră cu o viteză de cîteva zeci de kilometri pe secundă, prin frecare cu aerul se încălzește pînă la incandescență și produce fenomenul luminos de „stea căzătoare”, în limbaj științific denumit meteor. Trecerea Pămîntului printr-un curent meteoritic duce la producerea unor veritabile „ploi de stele”. În acele momente se pot număra zeci de mii de meteori pe oră. Astronomii pot determina în acele momente, cu mare precizie, elementele curenților, cum ar fi radiantul, frecvența meteorilor, viteza, înălțimea

și alte caracteristici, care în cele din urmă permit localizarea în spațiu a curenților meteoritic respectivi. Radiantul este punctul de pe cer în care, din cauza perspectivei, converg trajectoriile meteorilor. Localizarea lui într-o constelație sau alta dă denumirea roiului meteoritic. Astfel, meteorii din prima parte a lunii august pornesc dintr-un punct situat pe sfera cerească în constelația Perseu. Din această cauză curenții meteoritici respectiv a primit denumirea de curenții meteoritici al Perseidelor. În geneza curenților meteoritici un rol deosebit îl poartă cometele care, fie prin dezagregare, fie prin acumulare gravitațională, contribuie la înmulțirea corpurilor meteoritice în apropierea orbitei lor. De aceea, în unele cazuri curenții meteoritici mai este denumit după „cometa mamă”. Astfel, curenții despre care vom vorbi pe larg în cele ce urmează este legat de cometa Giacobini-Zinner, ce a primit denumirea de curenții meteoritici al Giacobinidelor. După radiant, care este situat în constelația Dragonul, el este cunoscut și sub denumirea de curenții meteoritici al Draconidelor. Prin ce este deosebit acest curent meteoritic vom vedea în cele ce urmează. Cometa Giacobini a fost descoperită în anul 1900 și redescoperită de Zinner în 1913 (de unde și denumirea). Perioada revoluției acestei comete este de 6,5 ani, iar distanța la Soare în momentul periheliului, de aproape exact o unitate astronomică (distanța Pămînt — Soare). La începutul lui octombrie, Pămîntul intersectează orbita acestei comete. În anul 1933, cînd Pămîntul a traver-

sat orbita cometei Giacobini-Zinner la 80 de zile, după ce însăși cometa trecuse prin nod, s-a observat o bogată ploaie de stele căzătoare. Fenomenul s-a repetat cu o și mai mare amploare în 1946, cînd Pămîntul a traversat orbita cometei la numai 15 zile după cometă. Determinările radiantului l-au situat în constelația Dragonul. Momentele de maximă activitate a Draconidelor sint în zilele de 9 și 10 octombrie. Fluxul maxim de meteori, este, după unele calcule, de peste 100.000 de meteori pe oră, durează însă puțin, circa 3 ore, ceea ce dovedește o puternică concentrare a corpurilor meteoritice în jurul orbitei medii. Viteza lor geocentrică este de 23 km/secundă. Studiile efectuate asupra acestui curent meteoritic au arătat că particulele componente nu se află dispuse exact pe orbita cometei, ci puțin în afara ei, înaintea cometei, și în interiorul orbitei, după cometă. Perturbațiile produse de planeta Jupiter asupra orbitei cometei pot face ca acest curent să se îndepărteze de Pămînt, din care cauză Draconidele nu se vor mai observa. Dar perturbațiile pot avea și un caracter periodic, cum prea bine este exemplificat prin cazul cometei Wolf I. Astfel, după o perioadă de absență, Draconidele pot reveni pe firmamentul nostru. Tocmai acesta este rolul prezentului material, de a atrage atenția cititorilor asupra posibilităților repetării fenomenului în zilele de 9 și 10 octombrie ale acestui an. Spectacolul, asemănător cu un sugeneris bombardament cu rachete, putem recunoaște că, deși este inofensiv, este departe de a fi psihologic vorbind, liniștitor. Semnul de întrebare din titlu se datorește acțiunii perturbatoare a lui Jupiter, care face fenomenul invizibil. Este bine, deci, ca fiind în așteptare, această întîlnire cu Draconidele, în cazul cînd va fi vizibilă, să nu ne surprindă.

Virgil V. SCURTU

Ion ANTONICĂ :

„Duet”

DOI PRIETENI

In volumul Spovedanii, maestrul Victor Eftimiu amintește de timpul pe care l-a petrecut la Paris împreună cu prietenul său, poetul Octavian Goga: „Sosisem la Paris înaintea lui; Goga a venit în 1913, împreună cu soția sa, Ortansa. Ieșeam deseori împreună cu ei și cu Agepsina Macri, care ne fotografia... mi-aduc aminte de câteva clișee foarte reușite... Una dintre fotografiile despre care este vorba o reproducem aici. Victor Eftimiu avea atunci 24 de ani, iar Goga 32. Li vedem pe amândoi, stînd pe o bancă dintr-un parc al Parisului. Sînt 59 de ani de atunci.

Ion MUNTEANU

curier

MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

„...Muzeul literaturii române căută să fie altarul pe care flacăra verbului românesc, întrupat în cele mai frumoase opere ale scriitorilor, să continue să ardă, să lumineze și să încălzească...”. Iată cuvintele lui Perpessicius, fondatorul acestui lăcaș de cultură românească. Exemplul marelui cărturar rămîne unic în istoria literaturii noastre. Cuvintele lui memorabile

subliniază pregnant datoria de a descoperi valoarea prezentului în filele îngălbenite ale trecutului. Descifrăm în fraza sa misiunea nobilă nu numai a muzeografului, ci și a profesorului de literatură română, de a sădi în inimile tinerilor pasiunea de a cunoaște valorile naționale „pe viu”, nu doar memorînd date din manuale sau din caiete de notițe.

Iată motivele pentru care ple-dăm acum, în paginile *Cronicii*, pentru o mai bună cunoaștere a acestui muzeu, instituție nu atît de temeinic popularizată, cît ar merita.

Muzeul a fost inaugurat în 1957, prin stăruința lui Perpessicius. Așa cum se afirmă în pliantul-ghid, el este printre cele dintîi muzee românești de acest fel și cuprinde documente extrem de variate, începînd cu perioada formării poporului nostru și pînă în contempora-

neitate: inscripția latină de la Lazu, din secolul al VI-lea, sau al VII-lea, Scrisoarea lui Neacșu din Cimpulung — 1521, textele rotacizante, tipăriturile lui Coresi, Varlaam, Dosoftei, marii cronicari, Cantemir (Istoria ic-roglifică — 1705), manuscrisul primei variante a Țiganiadei, versurile populare culese de Bălcescu, ediția princeps a capodoperei lui Odobescu, „Pseudo-Kyncgetikos”, „Etymologicum Magnum Romaniae”, de Hașdeu, scrisorile lui Maiorescu, apoi manuscrise din opera lui Eminescu, Creangă, Caragiale, Sadoveanu, Rebreanu, Argezei, Blaga.

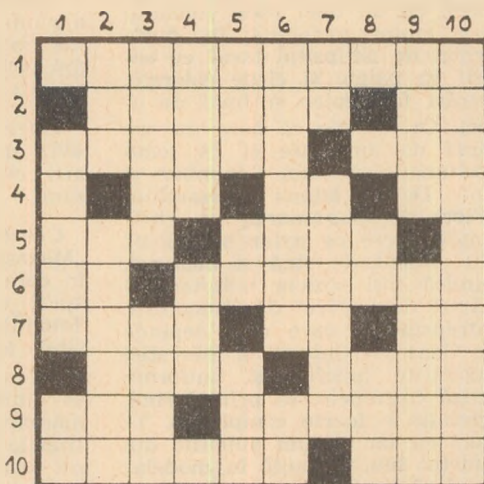
E necesar ca prin cît mai multe mijloace moderne de informare să facem cunoscut acest muzeu de mare prestigiu, aflat în București, pe *Strada Fundației*, nr. 4.

prof. Georgeta SCUTARU

AUTUMNALĂ

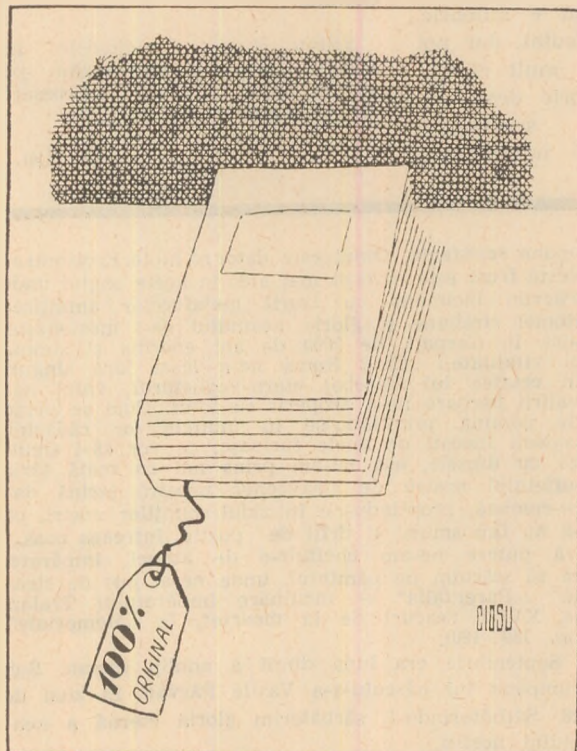
ORIZONTAL: 1. Muzician român care a compus cinci „Cîntece de toamnă” (2 cuv.); 2. „Clopote și struguri” de Z. Stancu și „Negura” de E. Camilar — Mil!; 3. Autoarea poeziei „Toamna asta” — Culeasă toamna; 4. Un strop de Ottonel! Inceput de toamnă! — Calc!; 5. Observație (abr.) — Manifestare de toamnă la Vașcău (Bihor), Năruja (Vrancea), Podul Iloaiei (Iași); 6. Puse-n cămară — „Dacă-n douăzeci de toamne”; 7. Autorul volumului de versuri „Anii vii” în cuprinsul căruia figureră poeziile „Toamnă”, „Autumnală”, „Zi de toamnă”, „La cramă” — Post-scriptum — 1 noiembrie!; 8. Nu-i asta — „...strugurii se coc” (M. Jora); 9. Plouată — Denumirea populară a unei luni de toamnă; 10. Poet român, autorul poeziei „Cîntecul toamnei” — Toamna... unui greier mic.

VERTICAL: 1. Senzații de frig — Cupeu!; 2. Perioadă de timp — „Sfîrșit de vară”, „Rapsodii de toamnă” și „Noapte de toamnă” de Topîrceanu; 3. Cer de toamnă — Localitate în arhipieleagul Ewal; 4. Sol imaculat al iernii, prezent incidental și toamna — Livadă (reg.); 5. Văzut ca prin ceață — In ton! — Litere învățate toamna!; 6. Toamna — Sfîrșit de vară...; 7. ...și spre sfîrșitul toamnei! — Compozitor român contemporan

(Lulu); 8. Gen! — Intreprinderea mecanică Galați; 9. ...Isac, autorul unor „Cîntece de toamnă” — Nu-și numără vîrsta în toamne; 10. Clasic român, autorul pastelului „Sfîrșit de toamnă”.
Dicționar: ELAT.

Viorel VILCEANU

POȘTA LITERARĂ

ANDRA BĂCEAN — Aveți instrumentele de lucru în mină. Depinde de aici înainte cum le veți folosi. Deocamdată se impune o acțiune de depozitare, pletorismul liric fiind principalul leșt al poeziilor dv. Reveniți.

ADA-LACRAMIOARA PLEȘCAN — Cel mai mult mi-a plăcut generozitatea, dăruirea cu care îți clădești „castelul de cuvinte”. Va trebui să cultivi în continuare spiritul ironic care contrapunctează surprinzător, în maniera Sorescu, meditația gravă. O notă bună (că tot sîntem la școală) pentru „Circ” și „Cosmos”. Reproducem deocamdată „Singularitate”.

GH. LUMINIȘ — Pseudonimul exprimă destul de exact maniera în care scrieți. Totuși, în „Necesitate și întîmplare” (titlu ultraprețios!) și mai ales în „La Cotnari” sînt sunuri reverberate măiestru. Dar melodia, în totul-ei-tot nu se încheagă.

WILHELM WEISS — Distanța artistică de la o pozie la alta este derutantă. Cînd versurile sînt „turnate” în forme de imprumut ele își pierd expresivitatea, clamează fără răspuns. În versurile de inspirație marină și în „Elegia” închinată lui Eminescu, cuvintele sînt încălzite la propria-vă respirație. Fidelitatea cu care ne urmăriți, din orașul de pe Bega, este, desigur, măgulitoare.

GHEORGHE IVAN, P. P., VIOREL ALCIEH, EUGEN SARAN, CALINA EVU, SAVA LUPU, CHIRIAC SAMOILA, MAGNA LORA (?), GELU MIHAI — Tangențe mai mult sau mai puțin întîmplătoare cu poezia. Să sperăm că timpul va lucra în folosul dv.

VASILE C. RUGINA — Am citit esantioanele din cele trei volume de versuri cu care intenționați să veniți pînă la Iași. Aș zice că nu merită să vă perturbați bugetul pentru atîta lucru.

CRISTINA MIHAILESCU — Poeme de tulburător suflet liric chiar dacă ușor prolix, dovedind serioase lecturi de poezie modernă. Reveniți.

N. T.

TIMP LIRIC

Eminescu

A așteptat serile dăltuind
Din mare, păduri de dar
Și a schimbat stelele în păsări.
Li ardeau flăcări pe umeri
Și niciodată n-a putut vrăji noaptea
Să se oprească aproape de mina lui
Acolo unde izvoarele zămisleau lucetari
Pentru a-i da, în loc de lună, adiere de floare.
A așteptat toate poveștile să-i urce în gînduri
Și cum noaptea se depărta în tăcere de somn
Țirziu, cînd lumina cobori, făuri primul buciom.

Cristina MIHAILESCU

Și caii sălbatici

Și caii sălbatici vor ști pe care cîmpie
aleargă, cu nările tremătătoare respirînd
în galop de ierburi aromele răcoroase
ale libertății și vor ingenunchea la
capătul ei în semn de adîncă supunere,
și glorie le va fi închinare.

În trunchiul lîntinilor va înflori cerul
și bărci de mesteacăn vor apropia
celălalt tîrm de inima mea.
Pururi de această culme învăluind covorul
senin al copilăriei ca un pescar
îngîndurat ocrotit de unda înflăcărată
a lacului.

Vasile MIHALACHE

Singurătate

Ne-am însingurat tăpile
în cioburi ascuțite de ziuă.
Am fugit — lupi din pădurea tăcerii
în care mestecenii cu albul stafiilor
speriau cuvintele.
A curs singele înroșind zările...
tugeam de lumină —
lilieci cu aripi ude,
ne-ascundeam în cazanul cu smoolă
al întunericii
și așteptam vicleni
ca vulpile la pradă
să treacă ziua
cu secera luminii ce ne tăia retina
și spărgea cerul
ca noi să călcăm
pe cioburi ascuțite de ziuă.
și să ne-nsingurăm tăpile.

Ada Lăcrămioara PLEȘCAN

Totem

Din prima zăpadă am să construiesc
o cetate.
fără să ating iarba
la ce bun să mă mir
anul acest a plouat în noiembrie
cu strigătele poetului
neliniștit
Din lumina livezilor se întrupează păsările
înainte de zbor
se opresc între rodii
unde e singur poetul
desenat pe nisip.

Valeriu BĂRGĂU

E MINESCU

în limba lui

SHAKESPEARE

tălmăciri de :

Donald EULERT, Al. PASCU, Șt. AVĂDANEI

over tree-tops

Over tree — tops comes the moon's round,
Forest gently beats its leaves,
From among an alder's sheaves
Comes the sadness of a horn's sound

Ever further, ever further
Ever slower, more slowly,
Sweetening better soul in me
With a longing for death's other

When I turn to you transfigured
Why are you so silent now?
Sweet horn, when will you allow
Once again this sound that I heard?

parting

Should I ask for token, my love, against forgetting?
It's only you I want now, but you are yours no longer;
I don't want the flower that withered in your hair.
My only wish from you, love, is to forget forever.
Why should the cruel feelings from a burnt-out luck
Not be, as well, put out instead of living always?
Different waves keep sounding in the same river;
Why should regrets alone be everlasting feelings
When each of us is foredoomed to live his own life
As a shadow's short dream or a dream of shadows?
Why should one count the years that lap over the grave?

To me it's just the same if it's today or tomorrow,
Because I must go from here and from everybody's mind.
I want you to forget, then, the life that we both dreamt.

My love, when you awake and look back after many years
The shadow into which I disappeared will be darker and darker
As if I had not met you, we had not found each other,
As if our proudest years were emptied of our longing
Could you forgive, my love, that I have loved so much?
Leave me alone, with strangers, my face against the wall
So the lights may all freeze under my lids forever;
And when my earth enters the father earth again
Who will know who was and where I came from?
Wailing chants will rise from the heartless walls;
They all will ask for me eternal rest and silence,
And one of them I will want closer to me, to come
To tell me your name, my eyelids closed in darkness.
And then, at their mercy, I can be thrown anywhere...
That will be better, I know, than in the present hour.
Now from the distant lights, a flight of ravens rises
To darken the whole blue sky on my unseeing eyes;
Then let a mighty whirlwind come up from far-off shores
To give me to the earth and my heart to the wind.

But you remain blooming, like April in the sun
With large and wet, dark eyes, a child's sweet smile;
And yet, forever younger than the young girl you are,
Forget me and my passion, as I will soon forget.

melancholy

Among the clouds that evening, a gate seemed to open
Through which the moon poured — the night's queen, dead
and white —

Oh, sleep, do sleep in silence among a thousand candles,
In a silver mantle shrouded, by the blue grave invited —
Proud tomb, high and distant, the heaven's arching body;
You sweet and longed-for faery, sole monarch of the night;
Below lies the sullen world, small villages, vast plains:
A silver-rime long-coat gives them a sacred luster;
The whole space sparkles, and on the desert fields
White walls and ruins shine, as if painted in lime.
Only the graveyard watches, with its short, crooked crosses;
A night-dark owl alights on one of them in silence.
The belfry wood is creaking, the boards and posts crack,
And the translucent demon in his nocturnal flight
But gently sweeps the bronze with his indented wing,
And then you hear mourning, strange wailing sound
the ruined church is waiting:

It is pious, sad and quiet; it is old and deserted
And through the broken windows and doors the wind cries
It seems to be bewitching, one seems to hear its word
And inside it, on pillars, on walls and iconostasis
Only sad contours move, and pale shadows wait;
As priest a cricket, ringing a fine indistinct thought.
The Psalm reader is a maggot under the ancient wood.

Our faith is the painter of icons in the churches —
And in me it poured its charming faery-
But after the wave of life, the storm's blasts and rains
Only sad contours move, and pale shadows wait.
And in my tired brain I try in vain to find
My world — an autumn cricket is sadly, hoarsely charming.
Then on my tired, sad heart futilely I hold my hand;
It beats like the maggot, alone in a coffin.
And thinking of my life, it seems all to have flowed
In silence, as if retold by some unknown mouth,
As if it were not mine, as if I had not been.
Who is the one re-telling by heart my whole story?
To him I listen always — and laugh at what I hear
As if at pains not mine... as if I died long ago.

gloss

Ages come and ages vanish
All is aged, all is new;
What is well and what is foolish
It's for you to think and view;
Do not hope and do not care
What is tide like tide evens;
If they urge and call you there
Cold remain to all that happens.

Many things you set your eyes on,
Many sounds your ears encounter
Who for all can find a reason?...
And for all can stop and wonder?...
You stand by, forget, remember,
Try to find yourself and finish
When with useless noise, bad timber
Ages come and ages vanish.

Let no reason's hesitation
Coldly list long lever bias
To the moment's vacillation
For felicity's disguise,
Which from its own death is born
And its life lasts moments few
For all those these are well-known
All is aged, all is new.

You are not but a spectator

In this world, you must acknowledge;
And four parts may play an actor
Even now you'll guess his image;
If he mourns, if he wrangles
On your seat in inside parish
You may learn from their juggles
What is well and what is foolish.

Distant part in time and future
For the leaf's both faces stand;
He who knows them to descypher
Sees beginning in the end;
Present times possess them all,
What was old or will be new,
If they are futile and small
It's for you to think and view.

It obeys to the same law
Everything that is in being,
And since thousand years now
World was gay or rather grieving;
Other masks, the play the same,
Other mouths, the scale stays fair;
You, who's been so often cheated
Do not hope and do not care.

Do not hope if you see cowards
Often winning worthless glory;
You'll be overrun by blockheads
Even if you were noteworthy;

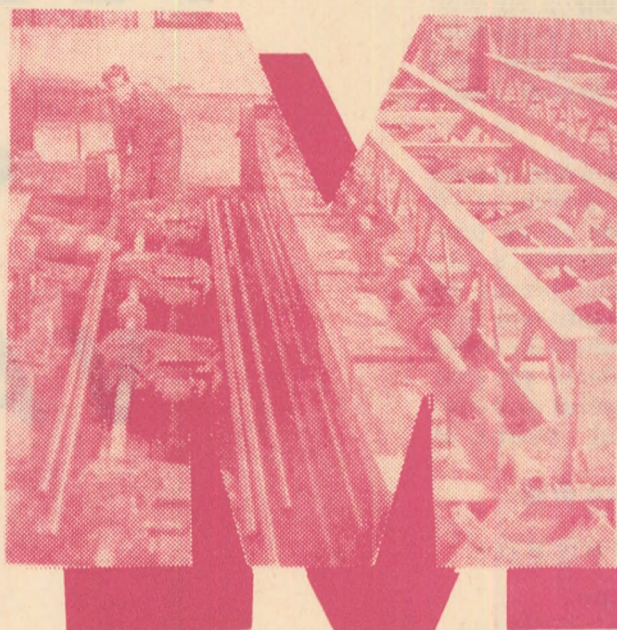
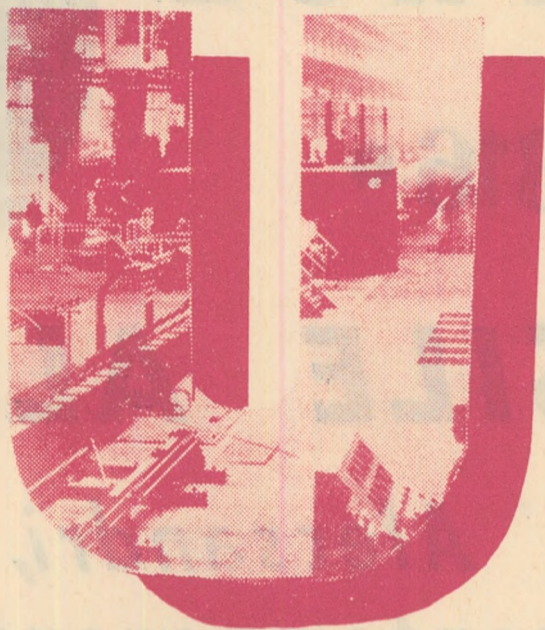
They again will try — nor be afraid —
Each to raise on others' ruins.
Just avoid to be their mate,
What is tide like tide evens.

Singing songs like magic sirens,
Many try to set true sucre;
To move players on the scene,
They in whirls wish thee to lure;
You besides must oft be leaking,
No attempts to be aware,
What the crowd around is speaking
If they urge and call you there.

If they touch, you step aside,
If they slander, do not mind;
Better try your thoughts to hide,
If you come to know their kind;
Everyone to say what they think,
In this world live all the heathens;
If you want to stick to nothing,
Cold remain to all that happens.

Cold remain to all that happens,
If they urge and call you there;
What is tide like tide evens,
Do not hope and do not care;
It's for you to think and view
What is well and what is foolish;
All is aged, all is new,
Ages come and ages vanish.

Uzina metalurgică

Iasi

Pentru prima dată în țara noastră în acest an a avut loc în urma unui Decret al Consiliului de Stat sărbătorirea „Zilei metalurgiștilor”. La Uzina metalurgică Iași colectivul de metalurgiști a sărbătorit această zi nu numai într-un impresionant cadru festiv, dar mai ales cu frumoase rezultate obținute în primele 8 luni ale anului.

Colectivul de muncitori, ingineri, economiști, toți oamenii muncii din uzină însuflețiți de istoricele hotărâri ale Conferinței Naționale a P.C.R. și de sărbătorirea în curând a celei de a 25-a Aniversări a republicii noastre, depun eforturi impresionante pentru obținerea unor rezultate tot mai bune, pentru menținerea locului de frunțăși pe care-l ocupă în prezent în întrecerea socialistă între întreprinderile industriale ale județului nostru.

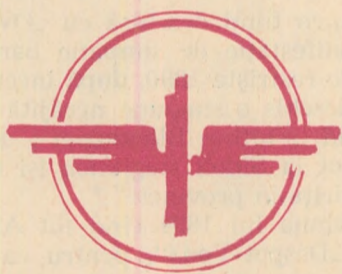
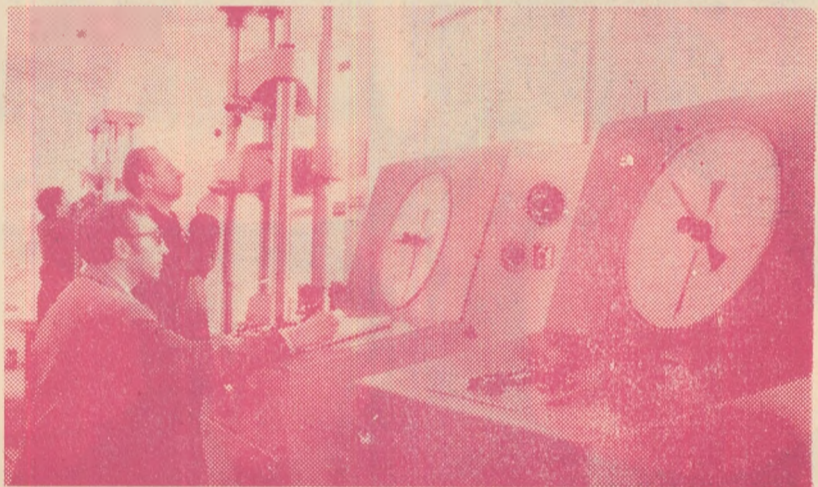
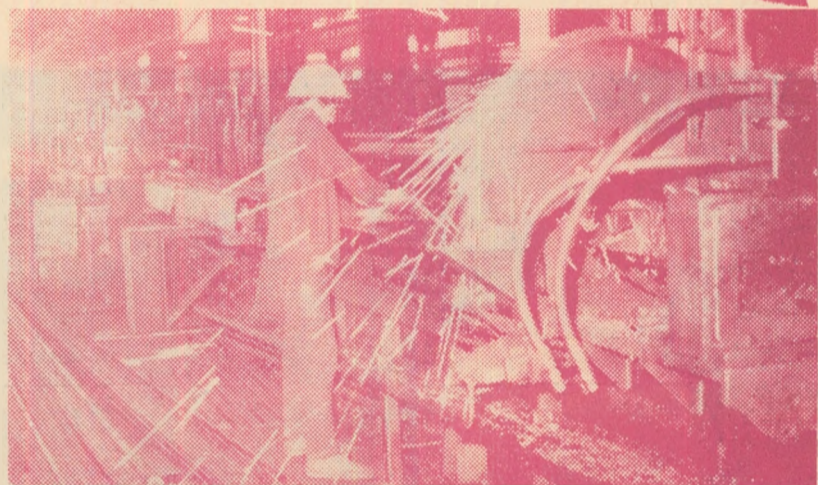
Metalurgiștii ieșeni s-au angajat ca pînă la finele anului să producă peste plan cantitatea de 6.500 tone țevi sudate și profile îndoite, producția globală și producția marfă fabricată să fie depășită cu 38 milioane lei, respectiv, 48 milioane lei, iar productivitatea muncii va fi îmbunătățită cu peste 3 la sută peste plan.

Se vor realiza totodată economii la metal în cantitate de peste 500 tone, ceea ce echivalează cu o producție de peste 450 tone țevi sudate și profile îndoite, ce vor fi livrate suplimentar beneficiarilor noștri. Merită reliefat faptul că în luna iunie 1972 a fost dată în funcțiune, cu 9 zile înainte de termen, o nouă linie tehnologică pentru producția profilelor îndoite, iar în luna septembrie 1972, cu 17 zile înainte de termen o altă linie tehnologică, destinată aceluiași scop.

Concomitent cu îndeplinirea și depășirea cantitativă și valorică a sarcinilor de plan, colectivul de muncă al uzinei acordă o atenție deosebită calității produselor fabricate, care de la o perioadă la alta a fost ridicată pe o treaptă tot mai superioară.

Produsele Uzinei metalurgice Iași exportate în peste 20 de țări de pe toate continentele se bucură de o largă apreciere, caracteristicile tehnice și competitivitatea acestora fiind hotărâtoare în primirea unor comenzi tot mai numeroase.

Metalurgiștii ieșeni sînt hotărâți să-și îndeplinească exemplar angajamentele luate, să ridice pe o treaptă tot mai superioară marca și prestigiul uzinei.

REGIONALA CAI FERATE IASI

În perioada de toamnă sau iarnă se poate călători cu trenul cu preț redus, pentru vizitarea diferitelor localități sau puncte turistice din țară, utilizînd biletele în circuit.

Adresați-vă Agenției de Voiaj, strada Lăpușeanu nr. 22, precum și agențiilor din Bacău, Suceava, Vaslui, Roman, Birlad, Piatra eNamț, cu cererea în care indicați traseul dorit, spre a obține de îndată biletul solicitat.

LA ÎNCEPUT DE STAGIUNE

de pînă acum, dar și cu sentimentul înaltei responsabilități pe care o avem față de Dvs. mult stimați spectatori.

Dorim să vă avem mereu în această sală. Dorim să vă oferim spectacole cu un profund mesaj cetățenesc și artistic. Dorim, mai presus de orice, ca orele petrecute împreună să vă aducă în inimi acea bucurie aleasă pe care o dă gîndul inspirat și încrederea în viitorul nostru, al tuturor,

Vă așteptăm cu drag.

CORNELIU STURZU

director
al Teatrului Național Iași

Începem cea de-a 156-a stagiune din istoria Teatrului Național din Iași cu satisfacția realizărilor artistice

TEATRUL

• 1816 •

VASILE ALECSANDRI

Aleksandri, contemporanul nostru

E viu în bronz. Pe fruntea lui senină
Ard razele superbe sale glorii
Pe cînd răsar, încet cu-ncetul, zorii
Și umplu primăvara de lumină.

Astfel i s-a închinat sonetistul Mihai Codreanu în 1905 cînd statuia bardului a fost așezată în fața teatrului care pe drept îi poartă numele, cinstind deopotrivă scena și orașul.

Urcînd astăzi scările pentru a aplauda încă o dată „Iașii în carnaval”, în montarea Cătălinei Buzoianu și în decorurile imaginate de Mihai Mădescu, în acest ceas al amurgului în care luminile orașului tînar înviorează bătrînețea Iașului cel descris de bard, să ni-l amintim pe Aleksandri, marele ctitor de cultură și simțire românească, iar — printre altele — îndrăgostit de teatru. Să ne gîndim că stagiuni după stagiuni, la Iași, la București și în întreaga țară, au fost deschise de verbul său înaripat. Nicăieri însă Aleksandri nu sună mai autentic, nicăieri nu se simte mai caldă respirația sa decît aici, acasă la el.

Continuînd o tradiție de aur, urmărim „Iașii în carnaval” din 1972 și ne ducem cu gîndul acum 122 de ani cînd alți ieșeni, bunici și străbunici de-ai noștri, s-au delectat în pîl pîirea luminărilor la premiera acestei comedii (27 martie 1850 sau acum 96 de ani cînd un cronicar teatral ce semna în „Gazeta de Iași” Mihai Eminescu nota cu satisfacție :

„Ne bucurăm mult văzînd un început de emancipare d nefastă influență franceză cu toate ideile ei pe dos despre clasicism, cu mișcarea ei pe cataligi, cu vorba afectată și c pronunția falsă. Reîntoarcerea la natură și la pronunția f rească și-mbărbătată a limbii românești mi se pare un succes foarte însemnat, ori cît de neînsemnată ar părea un ochi mai puțin pătrunzător”.

Sau acum 94 de ani, cînd la 5 iunie 1878 s-a dat acc reprezentatie de gală în onoarea poetului premiat la Monpellier, spectacol la care a fost expus și portretul său executat de C. D. Stahi și aflat azi la teatru. Sau toamna lui 1871 cînd, stagiunea fiind deschisă cu „Ovidiu”, publicul a făcut o caldă manifestație de simpatie bardului iubit ; de ce și toamna de restriște 1890, după incendiul de la Copou, cî actorii au deschis o stagiune necăjită în sala ciroului Sidoru reprezentînd „Fîntîna Blanduziei”, de ce nu și toamna 1893 cînd tot la Sidoru stagiunea își ridică improvizata cctină pe „Chirița în provincie” ?

Sau toamna lui 1894 cînd tot Aleksandri deschide stagiunea cu „Despot-Vodă”, pentru ca imediat să fie săritorî marele actor Matei Millo, în rolul Chiriței.

În fine, inaugurarea actualului sediu la 3 decembrie 1896 cu spectacolul de mare montare „Fîntîna Blanduziei” și stagiunea din toamna lui 1897 cînd „Boeri și ciocci” a prilejuit manifestații entuziaste și cea din toamna 1898, la care după concertul lui George Enescu, actorii jucată „Ovidiu” ; și așa mai departe . . .

Niciodată perimat, Aleksandri rămîne viu și în Iași modern așa cum e prezent în cultura românească, în Iași în care e aproape restaurată casa sa și în această nouă deschidere de stagiune. În clipa gravelor bătăi de gong av impresia că totul e ca în sonetul de acum 67 de ani al Mihai Codreanu :

Atunci, cu inima de-avinturi plină,
Mărețul bard privindu-și cîntătorii
Din țara lui de-acum, îl prind fiorii
Și fruntea pentru-o clipă și-o înclină.

aspecte din repetiții

N NAȚIONAL

• 1972 •

SANDRI — IAȘI

Trei microinterviuri

CINE E ACEASTĂ CELESTINA?

MARGARETA BACIU, artistă emerită (interpreta rolului):

In cariera mea de 53 de ani, desfășurată în întregime pe scena acestui teatru, nu am mai jucat un asemenea rol atât de deosebit de toate celelalte... Și ele au fost nenumărate și nu numai de dramă, dar și de comedie, de operetă, de tragedie antică... Am stat pe gânduri la început. Mă îndoiam de reușită. Dar, apoi, în lungile discuții cu regizoarea, am simțit că, deși era greu și... pe muchie de cuțit, totuși era un rol mare și frumos. Am stat toată vacanța cu textul în mână. Mi-a dat foarte mult de gândit, dar acum sint fericită că l-am putut construi. După vacanță, chiar de la primele replici, regizoarea a fost încântată de mine. Rolul era gata învățat. Eu îi spuneam însă: Stai, să-l am mai întâi în mine, știu că nu mi-am putut niciodată însuși un rol pînă cînd nu l-am simțit în mine... Deși tînără, consider pe Cătălina Buzoianu o foarte bună regizoare.

N-am avut timp să filozofez supra trecerii vremii pentru că am fost totdeauna foarte ocupată, Teatrul te fură; pînă în lumea lui și aproape niciodată nu mai știi de altceva. Dar n-am precupețit ni-

mic pentru el, niciodată, considerînd arta mai presus de orice.

Celestina? Interesantă femeie. Niciodată nu m-am gândit că voi juca un asemenea rol.

CĂTĂLINA BUZOIANU (regizoarea spectacolului):

Fascinanta personalitate a Celestinei polarizează ca și Hamlet, ca și Macbeth firele acțiunii. Spre deosebire, însă de eroii shakespearieni, Celestina nu este un imens monolog în jurul căruia plutesc, unecori fugar, celelalte personaje. Celestina este, cu mult înainte de Don Quijote, imaginea vie, cărnăoasă, succulentă a Spaniei renascentiste, cu fantasticele ei contradicții, cu necontenitul balans între asceză și brutalitatea vieții, cu voluptatea, senzualitatea ei mistică, cu teroarea și ipocriziile ei.

Celestina este un arhetip ca Don Quijote, ca și Sancho Panza, ca și Don Juan. Este un soi de Falstaff cu fuste, o Mama Terra, puternică zăritate păgînă, frustă ca natura însăși, inteligentă ca un diavol, plină de haz, de bun simț și de o imensă înțelepciune, cunosătoare a vieții sub toate aspectele ei, gata oricînd să ia orice înfățișare și să împrumute totdeauna personalitatea interlocutorului.

Filozofia Celestinei pare a fi lipsa oricărei morale, dar morală ei este dragostea, dragostea în toate ipostazele, dragostea care se poate vinde sau cumpăra, dragostea care pustiește sufletele, trupurile și nu cunoaște decît un singur preț: moartea.

MIHAI MĂDESCU (scenograful spectacolului):

Am căutat să realizez mai întîi un cadru general sugestiv, care să creeze acel echilibru necesar al formelor. Și eu și regizoarea Cătălina Buzoianu am fost preocupați de a găsi acest cadru, care ne-a oferit o formulă de schimbare foarte ușoară, dar, în același timp, și posibilitatea de joc pe foarte multe planuri.

Construcția decorului amintește de curțile spaniole, palate, cu multe coloane albe și pasarele. Am ținut foarte mult ca pe un fundal închis al scenei desenul decorului să se vadă cît mai bine.

În privința costumelor, am păstrat datele de epocă, dar ne-am rezumat la culori simple, foarte simple și am respins materialele lucioase. Am ținut să realizăm o armonie de culori, cele alese mergînd toate pe nuanțe apropiate, bine complementate.

REP.

Teofil VĂLCU, Dionisie VITCU, George MACOVEI, Sergiu TUODSE, Papil PANDURU, Adrian TUCA, Cornelia HÎNCU, Cornelia GHEORGHIU, Constantin CADESCHI, Alexandru BLEHAN, Gelu ZAHARIA, Emil COȘERU, Gh. MARINCA, Traian GHÎTESCU, Petru CIUBOTARU, Virgiliu COSTIN, Constantin POPA, Silvia POPA, Liana MĂRGINEANU, Puiu VASILIU, Aurora ROMAN, Alfons RADVANSCHI, Valeriu OȚLEANU și Valeriu BOBU

în

IAȘI ÎN CARNAVAL

(Un complot în vis)
de Vasile Alecsandri

Regia artistică: Cătălina Buzoianu
Scenografia: Mihai Mădescu
Muzica: Vasile Spătăreanu
Regia tehnică: Petrică Manea

A doua premieră:

CELESTINA

tragicomedie de Fernando de Rojas
(Traducere de Virgil Schäfer și Mircea Filip)

DISTRIBUȚIA

Celestina	MARGARETA BACIU
Calisto	EMIL COȘERU
Melibeia	VIOLETA POPESCU
Pleberio	MARCEL FINCHELESCU
Alisa	VIRGINIA CARABIN RAICIU
Sempronio	PAPIL PANDURU
Parmeno	DIONISIE VITCU
Tristan	GELU ZAHARIA
Sosia	Gh. MARINCA
Centurio	PETRU CIUBOTARU
Crito	VIRGILIU COSTIN
Lucreția	SILVIA POPA
Elicia	AURORA ROMAN
Arensa	CORNELIA HÂNCU

Direcția de scenă: CĂTĂLINA BUZOIANU
Scenografia: MIHAI MĂDESCU

Premiera treia:

BUNA NOAPTE NECHEMATĂ

de Al. Popescu

DISTRIBUȚIA

Sandra	CORNELIA GHEORGHIU
Matei	EMIL COȘERU
Grigore Stan	ION LASCĂR, artist emerit

Direcția de scenă: ANCA OVANEZ
Scenografia: Ing. I. GEORGIU

BUNA NOAPTE NECHEMATĂ

A doua piesă a lui Al. Popescu, după „Croitorii cei mari din Valahia”, e inspirată de tensiunea provocată de marile greve muncitorești din anul 1933. Dramatismul episodului ales a impus o narațiune simplă, decurgînd firesc și personaje puține, încordate însă într-o luptă cuceritoare. Autorul întretine pe parcursul piesei o tensiune psihologică pe care o dozează cu mult tact, „crescînd-o spre final în scene emoționante”. În „Buna noapte nechemată” nu se ciocnesc destine individuale, nu e vorba numai de un tragism închis în inimi, ci e redimensionată soarta unor generații, proiectată pe destinul unui popor. De aceea, sentimentele eroilor sînt omenești, neliniștea lor în fața morții firească, dar toate sînt înfrumusețate de fundal și orice temere se estompează în clipa în care biruie acea tărie morală izvorîată din eroismul unui popor deprins să lupte în orice condiții. Istoria a dovedit-o.

Al. Popescu are principalul merit de a fi evadat din schematicismul cu care ne-au obișnuit asemenea teme; el aduce pe scenă oameni adevărați, care dialoghează firesc, nu lozincard și tot ce se întîmplă pare autentic, real. Din această apropiere a realismului de lirismul poetului, metaforic și înaripat, a rezultat o piesă aparent poetică, dar în fond de o zbatere umană impresionantă. Versul alb la care recurge nu falsifică cu nimic impresia de viață succulentă, tragică, totuși frumoasă prin nimbul care înfrumusețează jertfa unor oameni simpli.

CRONICA

OPERA DE STAT — IAȘI

stagiunea 1972—1973

Verdi revoluționarul

Incontestabil, Giuseppe Verdi a dominat muzica italiană și mondială a secolului trecut, rămânând Verdi chiar după apariția lui Wagner. De altfel, sînt doi aștri ce merg în paralel, influențându-se firesc unul pe altul, dar fiecare arînd lumina și sunetul proprii.

Debutînd în 1826, deci la 13 ani, Verdi a cunoscut primul succes cu „Umberto conte di San Bonifacio” în 1838, deci fiind încă tînăr. Totuși, de la această operă de începător începe a se contura claritatea exprimării, fondul înaintat de ideile al muzicii sale și cea cursivitate melodică ce-l caracterizează. În acea perioadă, tînărul compozitor ia contact cu Mazzini, cu poetul Mazoni și alți revoluționari, încadrîndu-se treptat în mișcarea de eliberare națională și exprimîndu-și crezul în operele sale „Lombarzii” (1843), „Macbeth” (1847), „Corsarul” (1848), „Bătălia de la Legnano” (1849), „Luiza Miller” (1849) și altele, datorită cărora a fost denumit „muzicianul cu cască de soldat”. Din această perioadă a încadrării sale în rîndul artiștilor progresiști ai vremii, din așa numita mișcare „Risorgimento”, adică de protest

artistic împotriva subjugării poporului italian de către imperiul austriac, datează și premiera cu care Opera de stat din Iași își deschide noua stagiune. Corurile din aceste opere au început să circule drept cîntece de masă pentru trupele comandate de Garibaldi, iar „Viva Verdi” devine simbolul chemării la arme.

În anul de puternice frămîntări 1848, Verdi compune imnul „Răsună trîmbița”, pe al cărui manuscris a notat: „Împreună cu muzica tunurilor, să răsună și acest imn în văile Lombardiei”.

Entuziasmat de măreția cîntecului, revoluționarul Mazzini îi va scrie lui Verdi:

„Ceea ce Garibaldi reprezintă în politică, ceea ce prietenul nostru Manzoni realizează în poezie, această reprezentați și Dvs. în muzică”.

„Nabucco” compus în 1842 e cel care deschide seria operelor revoluționare, așa după cum, călît în revoluție, Verdi maturizat va trece apoi la opere cu profund conținut social ca „Rigoletto” (1851), „Trubadurul” (1853), „Traviata” (1853), „Bal-mascat” (1857), „Puterea destinului” (1861) și altele.

În acel moment începe să

strălucască noul astru: Richard Wagner, aducînd revoluția în chiar templul muzicii. Verdi nu putea rămîne străin de reforme și sub influența lui Wagner introduce declamația lirică și complexul orchestral, compunînd „Don Carlos” (1867), „Aida” (1871), „Othello” (1887), „Falstaff” (1893).

An de an gloria sa a crescut, așa încît atunci cînd moare la Milano în 1901, la vîrsta profesorilor (88 de ani) a fost doliu național în Italia și durere în întreaga Europă.

Giuseppe Verdi a fost cel mai iubit compozitor al Italiei, la apariția sa pe stradă oamenii scoțîndu-și hainele și așezîndu-le cu venerație sub picioarele sale. În zilele cînd era bolnav, milaniții au așternut paie pe strada lui pentru ca trîsurile și pașii trecătorilor să nu tulbure liniștea bolnavului.

O asemenea prețuire nu putea să nu se prelungească peste secole așa încît și astăzi nu există teatru muzical din lume care să nu-l includă în repertoriu și nu există meloman care să nu fredoneze arile sale devenite astăzi un bun universal.

RED.

Premiera nr. 1.

NABUCCO

operă în 3 acte (5 tablouri) de Giuseppe Verdi după libretul lui Temistocle Solero

DISTRIBUȚIA

Nabucco	GEORGE IONESCU, ION HUMIȚĂ VISARION
Ismaele	HUȚU ION SOANEA
Zaccaria	OCTAV AMBROZIE, ION IORGULESCU
Abigaille	GEORGE POPA, NICOLAE SASU
Fenena	FLORICA MĂRIEȘ, BERNADETA SIMON
Marele sacerdot	SVETLANA IONESCU, ADRIANA SEVERIN
Abdallo	LAURIAN NICOLAU ION PRISECARU (laureat al concursurilor internaționale Geneva-Moscova-Toulouse)
Anna	PETRE CĂRCĂLEANU, CRISTIAN GEORGESCU, DORIN VĂIDEANU
— Conducerea muzicală :	MELANIA HERDEANU, MARIA BOGA-VERDEȘ, ECATERINA ZĂRNESCU
— Regia :	RADU BOTEZ, artist emerit
— Scenografia :	DUMITRU TABACARU
— Maestru de cor :	HRISTOFENIA CAZACU
	ANTON BISOC

Regizorul despre NABUCCO

— E o operă de tinerețe, din perioada apropiată lui Verdi de mișcarea carbonarilor. De altfel, Temistocle Solero, autorul libretului, e fiul unui carbonar. Verdi își căuta drumul, mai ales după eșecul operei sale comice „O zi de odihnă”. Căuta adevărul vieții și o modalitate pentru a-l putea exprima. L-a găsit în proiectarea prezentului pe canavaua istorică. Pe drept cuvînt, Verdi a considerat că adevărata sa carieră a început la 9 martie 1842, o dată cu succesul lui „Nabucco”.

El și-a plasat acțiunea în Babilonul antic dar într-o anumită perioadă a dominației religioase, pe care aristocrația o utiliza pentru a se sprijini politic. Momentul cuceririi Ierusalimului de către Nabuccodonosor al II-lea și pedepsirea lui de către forțe mai puternice, supranaturale, pentru că distrusese un oraș nevinovat și robise un popor, precum și profeția preotului Zaccaria în legătură cu ziua eliberării viitoare capătă semnificații de contemporaneitate în Italia și ea înrobîtă, așa cum sună la fel de precis în oricare timp. Asupritorii și despoții sînt pînă la urmă învinși. Aceste semnificații, urmărite atît de libretist cît și de compozitor, au găsit puternice rezonanțe în sală. Analogia dintre cele două popoare era prea limpede spre a nu trece rampa.

PROIECTE LA ÎNCEPUT DE STAGIUNE

În timp ce la scenă se repetă opera „Nabucco” de Verdi, premiera stagiunii, deși deschiderea s-a făcut cu un triptic format din baletele „A fost o dată de Achim Stoia și „Intîlnire în beznă” de Erwin Junger și opera într-un act „Capcana” de Wilhelm Demian, stăm de vorbă cu tov. Ion Pavalache, directorul Operei ieșene.

— După „Nabucco” ce urmează ?

— Două balet inspirate primul din muzica lui Schubert (Simfonia neterminată), iar al doilea din cunoscuta poezie a lui Eugen Jebeleanu „Surisul Hiroșimei”. Două realizări foarte interesante. Dacă primul are drept fundal nemurtoarea muzică a lui Schubert, pentru al doilea am realizat un colaj din compozitori celebri. În fine, anul acesta vom reuși să oferim pu-

blicului larg mult așteptatul spectacol de amploare cu „La-cul lebedelor” de Ceaikovski, după care vom ataca partitura „Ioan Vodă cel Cumplit” de Gh. Dumitrescu.

— Probabil vor fi și reluări ?

— Menținem pe așizele noastre succesele verificate. Cu acest prilej, putem anunța că pentru „Aida” și „Carmen” vom avea ca oaspete de onoare pe cunoscutul tenor sovietic Vasili Tretiakov și că montarea operei Cio-Cio-San va fi total revizuită.

— Ieșiri în țară ?

— În afara stagiunii permanente de la Piatra-Neamț, turnee în toate orașele Moldovei. În plus, recitaluri de canto și balet în întreprinderi, instituții și la sate, iar din două în două săptămîni spectacole pentru tineret la sediu.

— Ieșiri din țară ?

— Radu Botez va dirija în a doua parte a lunii octombrie în mai multe orașe din Uniunea Sovietică, Ileana Cărcăleanu n-a terminat încă turneul său prin R.F. a Germaniei. Am avut și un delegat la Olimpiadă, pe Cornel Solovăstru, care a cîntat în 8 spectacole. Gheorghe Ionescu va pleca pentru cîteva luni în Austria, unde va susține roluri importante. De altfel, tot acolo, mai exact la Klagenfurt, evoluează cu succes balerina noastră Viorica Rozan și urmează să plece balerinul Dumitru Dumbravă. Hristofenia Cazacu a fost solicitată să realizeze scenografia pentru „Rigoletto” la opera din Sarajevo (Iugoslavia), baritonul Ioan Soanea va participa la concursul internațional de la Toulouse (Franța)... Și așa mai departe.

REP.

STAGIUNEA DE LA PIATRA NEAMȚ

Opera de stat din Iași susține în această stagiune o suită de 8 spectacole la Casa de cultură din orașul Piatra-Neamț. Pentru această stagiune pietreană se acordă abonamente în următoarele condiții :

— Abonamente valabile la 8 spectacole, asigurîndu-vă locurile preferate.

— Costul abonamentului se poate achita și în rate.

My fair lady
Rigoletto
Sînge vienez
Bărbierul din Sevilla
Văduva veselă
Nunta lui Figaro
Punguța cu doi bani și
A fost odată
Lăsați-mă să cînt

— Abonamentul este transmisibil

— Abonatul beneficiază de reducere și nu se percepe majorare la spectacolele în care își vor da concursul artiștii străini.

— Abonamentele se pot face la Casa de cultură din Piatra-Neamț.

Programul spectacolelor este următorul :

19 octombrie 1972
2 noiembrie 1972
11 ianuarie 1973
8 februarie 1973
14 martie 1973
5 aprilie 1973
6 mai 1973
7 iunie 1973.